

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Tjänster för avtalsuppföljning 2018 (informationssäkerhet, hållbara leveranskedjor respektive ekonomi)

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav Ja Nej

Hållbart avtal¹ Ja Nej

Hållbart alternativ² Ja Nej

¹ Med hållbart ramavtal menas ett ramavtal som är fokuserat på en hållbar lösning. Det kan vara en design/prestanda/funktion där ett helhetsperspektiv har antagits ur hållbarhetssynpunkt. Antingen kan det gälla en mer hållbar lösning än den konventionella lösningen på marknaden, eller så omfattar ramavtalet enbart den hållbara delen av den etablerade marknaden, t.ex. elbilar.

² Med hållbart alternativ menas ett ramavtal där det finns varor i varukatalogen/webbutiken/varulistan som är markerade som särskilt hållbara. Det kan t.ex. vara miljömärkning enligt Svanen, energimärkning, Fairtrade-märkning eller Upphandlingsmyndighetens kriterier för giftfri förskola. Tanken är att det ska vara lätt för kunden att hitta de hållbara alternativen på ramavtalet.

SAMMANFATTNING HÅLLBARHETSNYTTOR

Genom våra kravställningar i upphandlingen uppnås följande hållbarhetsnyttor:

Hållbara leveranskedjor

- Leverantören ska aktivt verka för att de tjänster som levereras enligt ramavtalet ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med de grundläggande villkoren (mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd, antikorruption).

Systematiskt miljöarbete

- Leverantören ska ha ett dokumenterat och implementerat systematiskt miljöarbete.

Övrigt

- Leverantören ska utföra uppdrag på ett hållbart sätt. Det innebär att leverantören ska beakta miljöperspektivet vid exempelvis planering av resor, möten och underlätta för eventuellt distansarbete.
- UM kan begära att leverantören ska följa myndighetens mötes-, rese- och miljöpolicy och/eller uppställda miljömål, så länge dessa är relevanta för uppdraget.

DE GLOBALA MÅLEN

Ramavtalet med fokus på informationssäkerhet bidrar till mål 16 fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030, då det syftar till att säkerställa tillgång till information och skydd för grundläggande friheter.

Ramavtalet med fokus på hållbara leveranskedjor bidrar till mål 12 hållbar konsumtion och produktion i Agenda 2030, då det syftar till att uppmuntra företag att införa hållbara metoder.

Ramavtalet med fokus på ekonomi bidrar till mål 16 fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030, då det syftar till att minska de olagliga finansiella flödena och bekämpa organiserad brottslighet.

Krav och villkor i upphandlingen bidrar till att uppnå mål 5, 8, 10 och 12.

HÅLLBARHETSHÄNSYN

Nedan är en sammanställning av de hållbarhetshänsyn som tagits i upphandlingen och hur vi resonerat kring respektive hänsyn. Du kan även se kravformuleringarna i avtalet.

BARNS RÄTT I UPPHANDLING³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då tjänsterna inte riktar sig till barn.

ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR I SVERIGE⁴

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för löner, semester och arbetstid.

ARBETSMILJÖ⁵

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande arbetsmiljörisker har konstaterats.

SYSSELSÄTTNING⁶

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då arbetsuppgifterna kräver högre utbildning.

³ Inköpscentralen är skyldig att beakta barns rätt i upphandling. Informationen här tar sikte på om barns åsikter har beaktats i valet av produkt eller utformande av tjänst, om särskilda krav (exempelvis kemikalier) har ställts på produkten eller tjänsten på grund av att den riktar sig till barn eller om det har ställts ett särskilt krav på att leverantören ska utföra tjänsten med beaktande av barnets bästa.

⁴ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal (lön, semester och arbetstid) om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövligt.

⁵ Inköpscentralen ställer krav på arbetsmiljö i de fall arbetsmiljöriskerna är höga, bland annat genom krav på systematiskt arbetsmiljöarbete. Kraven kan gälla både fysiska, psykologiska och sociala förhållanden.

⁶ Inköpscentralen öppnar i de fall det är lämpligt, med tanke på upphandlingsföremålet och avtalets längd, upp för våra kunder att föra dialog med leverantörer om sysselsättningsfrämjande åtgärder för grupper som står långt från arbetsmarknaden, t.ex. utrikes födda, nyanlända, personer med funktionsnedsättning, personer som saknar avslutad gymnasieutbildning, äldre eller långtidsarbetslösa.

LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER⁷

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för lika rättigheter och möjligheter

TILLGÄNGLIGHET OCH SAMTLIGA ANVÄNDARES BEHOV⁸

Ja Nej

Motivering: Analys genomfördes inte vid tillfället för upphandling.

HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR⁹

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupktion.

Socialt ansvarstagande (avtalsvillkor)

De grundläggande villkoren

Leverantören ska aktivt verka för att de tjänster som levereras enligt ramavtalet ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med de grundläggande villkoren. Leverantörens ansvar omfattar åtgärder för att förebygga och hantera avvikelser från dessa villkor i hela leveranskedjan, oavsett antal mellanled. De grundläggande villkoren är

- a) FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- b) ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och föreningsfrihet samt organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182)
- c) FN:s barnkonvention, artikel 32

⁷ Inköpscentralens krav på lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder kan ta sikte på både leverantörer som arbetsgivare och leverantörers bemötande av allmänheten eller personal inom avropande myndigheter. Kraven kan också svara mot olika gruppers behov och villkor, t.ex. kläder i storlekar för både storvuxna och småvuxna, kvinnor och män.

⁸ Inköpscentralen är skyldig att ställa tillgänglighetskrav om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet, det som ska upphandlas ska användas av fysiska personer och det inte finns några särskilda skäl att inte ställa krav. En nedsättning av funktionsförmåga kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och kan t.ex. handla om nedsatt rörelseförmåga, syn, hörsel, röst- och talfunktion, kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet, eller andra nedsättningar och variationer i funktionsförmåga.

⁹ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövligt. Inköpscentralens krav om hållbara leveranskedjor täcker dock alla fyra delar av UN Global Compact, dvs. mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupktion. Kraven kan också utökas med specifika krav för t.ex. etisk eller rättvis handel eller konfliktmineraler.

- d) det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där hela eller delar av tjänsten framställs
- e) den arbetsrätt, inklusive regler om lönevillkor, och det socialförsäkringsskydd som gäller i landet där hela eller delar av tjänsten framställs
- f) den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där hela eller delar av tjänsten framställs
- g) FN:s deklaration mot korruption.

Om internationella bestämmelser ger ett starkare skydd för den enskilde än de nationella lagarna eller förordningarna, så ska leverantören sträva efter att efterleva principerna i de internationella bestämmelserna.

Policyer och rutiner

För att uppfylla åtagandet enligt p. 5.2.1 ska leverantören, för de tjänster som ingår i avtalet, senast vid avtalsstarten

- a) ha antagit en eller flera policyer som har fastställts av högsta ledningen och som innebär ett åtagande att respektera de grundläggande villkoren;
- b) ha offentliggjort sitt åtagande att respektera de grundläggande villkoren och kommunicerat detta till de verksamheter som leverantören har kontrakt med;
- c) ha utsett person(er) på ledningsnivå som ansvarar för att leverantören följer de grundläggande villkoren;
- d) ha en rutin för att regelbundet genomföra riskanalyser, dvs. identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för avvikelser från de grundläggande villkoren;
- e) ha en rutin för att regelbundet följa upp efterlevnaden av de grundläggande villkoren; samt
- f) ha en rutin för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa avvikelser från de grundläggande villkoren.

De åtgärder som leverantören genomför enligt a–f ska vara dokumenterade, tillämpas löpande och gälla för den egna verksamheten och hela leveranskedjan.

CIRKULÄR EKONOMI²⁰

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då det är en ren tjänst som inte involverar produkter eller material.

²⁰ Inköpscentralen har ett särskilt fokus på cirkulär ekonomi då behovet är stort av att snabbt få till cirkulära materialflöden och ett minskat fotavtryck från de varor som upphandlas. Kraven syftar bland annat till återanvändning, reparation, renovering, återtillverkning, delning, förlängd livslängd, modularisering och förlängd garantitid. De syftar också till att öka innehållet av återvunnet material i produkten samt materialmärkning.

KLIMATPÅVERKAN¹¹

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då tjänsten inte kan anses ge upphov till någon betydande klimatpåverkan.

NATURRESURSER, BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM¹²

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då tjänsten inte kan anses ge upphov till någon betydande påverkan på naturresurser, biologisk mångfald eller ekosystem.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKADLIGA ÄMNEN¹³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då det är en tjänst som inte omfattar hantering av produkter

SYSTEMATISKT MILJÖARBETE¹⁴

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på systematiskt miljöarbete.

¹¹ Inköpscentralen har som ambition att ställa drivande klimatkrav som möjliggör för upphandlande myndigheter att uppfylla sina klimatmål. En viktig del i arbetet är att analysera var i produktens/tjänstens livscykel störst klimatpåverkan sker och inrikta kraven på detta. Klimatpåverkan kan exempelvis bero på utsläpp av växthusgaser, energi- eller bränsleanvändning och materialval. Inköpscentralen har också ett särskilt fokus på fossilfria transporter, då området är mycket viktigt för att klimatmålen ska kunna nås.

¹² Inköpscentralen har som ambition att säkerställa ett hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem, t.ex. krav på markanvändning, nyttjande av vattenresurser och bekämpningsmedel samt läckage av näringsämnen.

¹³ Inköpscentralen har som ambition att minska risken för exponering av miljö- och hälsoskadliga ämnen i upphandlade produkter. Genom de krav vi ställer begränsar vi innehållet av bland annat ftalater (mjukgörare), färgämnen, flamskyddsmedel, flyktiga organiska eller högfluorerande ämnen samt ämnen på EU:s kandidatlista. Kraven syftar också till att minimera utsläpp och emission av miljö- och hälsoskadliga ämnen från upphandlade produkter och tjänster, som exempelvis formaldehyd från möbler eller kväve- & svaveloxider, partiklar och marknära ozon från fordon.

¹⁴ Inköpscentralen ställer krav på att leverantören ska arbeta systematiskt för att förbättra sin organisations miljöpåverkan och bidra till en hållbar utveckling. Kravet syftar till att leverantören har den kapacitet och de rutiner som krävs för att hantera miljökraven som ställs i upphandlingen, genom krav på systematiskt miljöarbete utifrån exempelvis ISO 14001, EMAS, FR 2000, Svensk Miljöbas eller ett eget system som uppfyller våra krav.

Systematiskt miljöarbete (avtalsvillkor)

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden ha ett dokumenterat och implementerat systematiskt miljöarbete.

Miljöledningsarbetet ska omfatta den verksamhet som ramavtalet avser. Leverantören ska senast sex månader efter dag för avtalstecknande ha implementerat följande punkter i verksamheten.

- a) en fastställd miljöpolicy som omfattar den typ av uppdrag som upphandlingen avser och som är antagen av ledningen och väl känd hos personalen;
- b) rutin som säkerställer att ledningen återkommande följer upp verksamhetens miljöledningssystem;
- c) rutin för fastställande av verksamhetens betydande miljöaspekter;
- d) rutin som säkerställer identifiering och efterlevnad av relevanta bindande krav, inklusive miljölagstiftning, kopplat till organisationens miljöaspekter;
- e) rutin för att löpande utvärdera, följa upp och uppdatera miljömål och handlingsplaner kopplat till de betydande miljöaspekterna;
- f) rutin för att säkerställa nödvändig kompetens hos berörd personal kopplat till miljöpolicy, de betydande miljöaspekterna, att tillämpliga rutiner och krav i miljöledningssystemet följs samt ansvar för att minimera miljöpåverkan i arbetet;
- g) rutin för mätning och utvärdering av miljöprestanda kopplat till de betydande miljöaspekterna;
- h) system för hantering av miljörelaterade risker som kan påverka verksamheten och ledningssystemet; samt
- i) rutin för interna miljörevisioner.

Miljöledningssystemet ska vara öppet för granskning av SKI, den upphandlande myndigheten eller deras ombud. Leverantören ska på begäran skicka in bevis för att villkoren i 5.15.2 är uppfyllda. Redovisningen av bevis ska följa SKIs eller den upphandlande myndighetens anvisningar och lämnas inom en vecka eller den senare tidpunkt som SKI eller den upphandlande myndigheten anger. Bevis på att villkoren i 5.15.2 efterlevs kan vara

- registrering enligt EMAS (EC 1221/2009), ett giltigt certifikat enligt ISO 14001;
- registrering som visar att verksamheten uppfyller FR2000-systemets krav (under förutsättning att det kompletteras med ett intyg som visar att ovanstående punkter också ingår i verksamhetens ledningssystem);
- ett giltigt Miljödiplom enligt Svensk Miljöbas (förutsatt att det kompletteras med ett intyg som visar att punkten 5.15.2 h) också ingår i verksamhetens ledningssystem och en beskrivning av den punkten bifogas); eller
- en grundlig beskrivning av entreprenörens systematiska miljöarbete med dokumenterade rutiner och en ledningsstruktur där beskrivningen visar hur punkterna a)-i) i 5.15.2 uppfylls.

ÖVRIGT

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på att leverantören ska utföra uppdraget på ett hållbart sätt.

Hållbarhet och resor (krav på leverantören)

Leverantören ska utföra uppdrag på ett hållbart sätt. Det innebär att leverantören ska beakta miljöperspektivet vid exempelvis planering av resor, möten och underlätta för eventuellt distansarbete.

UM kan begära att leverantören ska följa myndighetens mötes-, rese- och miljöpolicy och/eller uppställda miljömål, så länge dessa är relevanta för uppdraget.